

Ateliér:

Téma práce:

Ročník/semestr/rok:

Vedoucí práce:

Konzultant:

Autor:

AG033 Obnova památek

Obnova městských lázní v Malých Svatoňovicích

2. / letní / 2019-2020

Ing. arch. Lea Vojtová, Ph.D.

Ing. Lubor Kalousek, Ph.D.

Milan Chrobák

Architekt × památka

Co jsou to památky? Památky jsou obvykle věci, které nám připomínají osobní prožitky, osoby nebo doby minulé. To samé platí pro památky společnosti, jež jsou součástí kulturního dědictví a odkazují se na historické éry či konkrétní události, připomínají osoby, které známé pro celou společnost. Tyto památky bývají často chráněny, aby nedošlo k jejich poškození a byly zachovány nepozměněné a autentické.

Architekt, který má obnovovat památky se pak staví do role člověka, který rozhodne o tom, jak budou budoucí generace vnímat náš přínos společnosti. Jak nás budou odsuzovat, jak nás budou hanit, kvůli "ničení" památek a pak jednou možná vyzdvihovat. Architekt také rozhoduje o tom, jak hodnotné jsou jednotlivé konstrukce, zda má cenu je zachovávat a zda ne. Co ho však opravňuje vybrat mezi tzv. špatnou architekturou, kterou se nevyplatí zanechat a dobrou, která má být zachována? Snažíme se našim potomkům zanechávat památky, které přeci nezachycují naši dobu takovou jaká je, ale zachycují ji jak si přejeme aby byla vnímána, protože nám to přijde správné, tak jak doufáme, že se našim potomkům zalíbíme. Zamysleme se, jestli náš přístup je přirozený. Když se podíváme do hlubší historie uvidíme, že spousta slohů ignorovala ba dokonce zapírala slohy předchozí. Například gotika naprosto upustila od zásad románského stylu, renesance se distancuje od gotiky a v zápětí ustupuje baroku, atd. Sloh následující téměř vždy použije jádro stavby ve slohu minulém a obalí ho do nového pláště. Něco přistaví, něco zbourá. Setkáváme se pak se stavbami, které mohou připomínat cibuli, mají vrstvy a my pak slupku po slupce odlupujeme, abychom zjistili, kolik jich tam vlastně je. Je pravda, že naše generace se snaží zapírat slohy druhé poloviny minulého století, avšak i tento fenomén už pomalu mizí. Snažíme se obnovit a zachovat stavby z dřívější doby. Je toto přirozené? Nemáme také přestavovat? Upravovat všechny stavby naším stylem, naším rukopisem? Ano máme. A děje se tak. Upravujeme tyto hodnotné stavby tak, aby stály dál. Aby vypovídaly svědectví od doby kdy vznikly včetně dneška, doby, kdy byly opraveny. Každá vyměněna cihla, každá opravená díra v omítce, každá vyměněná taška na střeše je svým způsobem přestavba, při které se mění původní stavba a je svědkem dnešních časů.

Architekt to má v tomto případě velice složité, jelikož je zodpovědný nejen za svou práci, ale i za odkaz architekta, který stavbu postavil.

00	OBSAH
01	PRŮVODNÍ ZPRÁVA
02	SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
03	SITUACE MÍSTA STAVBY
04	ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU OBJEKTU
05	KONCEPCE OBNOVY A STAVEBNÍ PROGRAM
06	PŮDORYS 1.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY
07	PŮDORYS 1.NP
08	PŮDORYS 2.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY
09	PŮDORYS 2.NP
10	PŮDORYS 3.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY
11	PŮDORYS 3.NP
12	PŮDORYS 4.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY
13	PŮDORYS 4.NP
14	ŘEZY - STAVEBNÍ ZMĚNY
15	ŘEZY
16	POHLED SEVERNÍ
17	POHLED ZÁPADNÍ
18	POHLED JIŽNÍ
19	POHLED VÝCHODNÍ
20	VIZUALIZACE I
21	VIZUALIZACE II
22	AUTORSKÝ DETAIL
23	MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ
24	FOTOGRAFIE MODELU

Dům u Doktorů v Malých Svatoňovicích

p. č. 43/2, 380/1, 380, 370/2, katastrální území Malé Svatoňovice [690562]

Řešené území se nachází v centru obce Malé Svatoňovice. Obec leží pod Jestřebími horami v povodí Úpy, v krku broumovského výběžku, přibližně 10 km západně od města Trutnov. Obec má přibližně 1650 obyvatel a jsou zde veškeré potřebné služby včetně mateřské školy a základní školy. Objekt domu U Doktorů stojí na jižní a části východní strany svatoňovického náměstí. Na svahu, který se svažuje směrem na jih.

Původně barokní jednopodlažní lázeňský a hostinský dům v půdorysu tvaru písmene "L" tvoří jihovýchodní kout náměstí. Dům je nepodsklepený a pod východním křídlem protéká lázeňský pramen. Okna a dveře jsou obdélná modernizovaná, střecha novější, mansardová krytá plechem. Jižní křídlo má sedm okenních os. Uprostřed je průjezd sklenutý valenou klenbou s výsečemi na příčných pasech, ve tvaru stlačeného oblouku. Nad průjezdem je bronzová busta K. Čapka od K. Dvořáka z r. 1946. K západní straně jižního křídla přisedá další dům. Východní křídlo má do náměstí sedm a k severu tři okenní osy.

Účel stavby

Stavba bude nadále sloužit jako ordinace pro doktory a muzeum bratří Čapků, bude mít obřadní místnost a veřejné WC. Staronově bude plnit funkci lázní a wellness. Nově zde budou apartmány pro hosty wellness či jiných aktivit.

Shrnutí historie a stavebních etap řešeného objektu

Stavba vznikla na přelomu 18. a 19. století, tedy v období pozdního baroka. Původně měla valbovou střechu, fasáda byla členěna lisenami a okenní tabule byly osmidílné. Budova měla funkci léčebných lázní a nacházel se zde také hostinec. 20. prosince 1930 objekt vyhořel stejně jako několik dalších objektů na svatoňovickém náměstí. Dne 14. 7. 1936 proběhla kolaudace rekonstruovaných lázní, které mají novou mansardovou plechovou střechu, fasáda je ochuzena o členění lisenami, jsou zde okenní římsy a plastické nápisy na budově. Okenní tabule jsou dvoudílné. V objektu se vyskytují provozy jako očistné lázně, byt a ordinace lékaře, nebo penzion Žaltman. Roku 1946 bylo v části objektu otevřeno Muzeum bratří Čapků, jehož expozice vypráví o životě Karla Čapka a Josefa Čapka. Rodina Čapků část svého života prožila v Malých Svatoňovicích a mladší z bratrů, Karel Čapek se dokonce narodil v analyzovaném objektu bývalých městských lázní. V roce 2019 proběhla rekonstrukce ordinace lékařů. V objektu se nachází prostory bývalých lázní, využívané pro ukládání například věcí potřebných pro akce na náměstí, jako jsou nejrůznější slavnosti a podobně. Nad prostory lázní, ve 2NP můžeme najít již zmíněné, nově zrekonstruované ordinace lékařů a ve 3NP objektu jsou nepřilíh komfortní obecní byty. Stále se zde nachází Muzeum bratří Čapků a dále menší obřadní síň, veřejné záchody. Vzhled objektu je stále stejný (mansardová plechová střecha, fasáda je členěna okenními římsami). Změnou jsou pouze šestidílné okenní tabule.

Koncepce zásahu do stavební podstaty a stávajících konstrukcí

Záměrem bylo obnovit Městské lázně v Malých Svatoňovicích tak, aby byly všechny prostory funkčně využité. Budova bude mít vzhled jako po přestavbě v 30. letech. Bude však k ní přistavěno zázemí pro obřadní síň. Barva budovy bude méně rušivá než v současnosti a to světlá krémová. Přístavba bude světlejšího odstínu, a výrazně jiného stylu, aby bylo zřetelné, že se nejedná o původní konstrukci. Budova bude očištěna od přebytečných a rušivých konstrukcí, například přístavby při východní fasádě, včetně skleněného výtahu, nebo příček, které nesmyslně rozdělují prostory. V srdci domu bude umístěn výtah, který bude spojoovat všechny výškové úrovně domu a zajistí tak bezbarierové užívání stavby.

Urbanistické řešení

Dům U Doktorů je jednou z dominant na svatoňovickém náměstí. Nachází se v jihozápadním koutě náměstí, což ho kvůli sklonu svahu činí společně s kulturním domem nejníže situovanou stavbou na náměstí. Přímο proti severní fasádě domu se nachází kostel Panny Marie Sedmiradostné, což je na druhou stranu nejvyšší stavba na náměstí. Za kostelem se nachází kaple se studánkou. Na západní straně náměstí je travnatá plocha s pomníkem bratří Čapků a park. V ápadním křídle objektu je průjezd, kterým se dá náměstí opustit směrem na jih. Odtud vede cesta souběžně s příjezdovou cetou na náměstí dolů směrem k Velkým Svatoňovicím.

Architektonické a dispoziční řešení

Jedná se o dvoukřídlou třípodlažní budovu s falešnou mansardovou střechou, která svým opláštěním kryje 3. NP. V ose západního křídla se v přízemí nachází průjezd. Nad průjezdem ve 2. NP je umístěna busta Karla Čapka. Objekt má kolem celého půdorysu sokl z terazza, který mírně předstupuje před fasádu. Pod okny se nachází podokenní římsy. Okna jsou členěna do šesti okenních tabulí. Maximální výška objektu je 13,64 m. Do západního koutu mezi lázněmi a kulturním domem bude přistavěna přístavba tvořící zázemí pro obřadní síň. Fasáda je navržena ve světle krémové barvě. Podokenní římsy a nápisy budou řešeny ve stejné barvě jako zbytek budovy. Přístavba bude mít světle šedou až bílou barvu. Nátěr terazzového soklu bude odstraněn a ten bude ponechán bez další úpravy. Výplně otvorů budou zachovány se současnou barvou. Některé komíny na západním křídle budou zrušeny.

Dispozičně je 1.NP tvořeno wellness, obřadní síní, muzeem a vstupem k doktorům. Ve wellness se nachází vstupní prostor, z něj se vstupuje do šatny na WC a do sprchy mužů i žen a do chodby. Z chodby se dá vejít do technické místnosti, denní místnosti zaměstnanců, do odpočívárny, předsíňky k sauně. Do prostoru vířivky a do odpočívárny. Obřadní místnost a veřejné WC má společný vstupní prostor. Foyer je rozdělené posuvnou stěnou, takže složí jako předsíň k veř. WC nebo jako foyer. Z něj se dá vejít na bezbariérové WC mužů i žen, do úklidové místnosti a do chodby. Z chodby je přístupná obřadní síň a sklad přes kuchyňku. Muzeum má v přízemí vstupní chodbu, kancelář a sklad a šatnu zaměstnanců. Prostor lékařů a ubytování má v přízemí kočárkárnu a technickou místnost pro umístění tep. výměníku.

Ve 2. NP se nachází Muzeum a prostor ordinací. Muzeum je přístupné z přízemí po dvouramenném schodišti nebo výtahem. Z chodby se můžeme dostat do výstavního prostoru a na WC. Do chodby spojující ordinace doktorů se můžeme dostat po schodišti nebo výtahem, z chodby je přístupná čekárna, sklad prádla, úklidová místnost, WC imobilní ženy i muži, všechny tři ordinace i se zázemím a pedikúra.

Třetí podlaží je vyčleněno pro expozici muzea a ubytování. Expozice je přístupná chodbou, která je obsloužena výtahem a schodištěm. Z chodby se dá vejít do skaldu a přípravný expozice a do kino-koutku. Ubytování je přístupno po schodišti a výtahem. Chodba spojuje jednotlivé pokoje a sklad ložního prádla. Každý pokoj má zádveří, ze kterého je možné vstoupit do koupelny s WC, které je pro každý pokoj zvlášť, a do obývacího pokoje s KK, ze kterého je po mlynářském schodišti přístupný mezonet, kde je místo pro spaní.

Nové konstrukce, zejména dělicí příčky a stěny, budou zděny a omítnuty. V srdci objektu bude vybudována výtahová šachta tak, že bude spojoovat všechny výškové úrovně domu. K domu bude přistavěna přístavba s ocelovou nosnou konstrukcí a plochou střechou. Střešní krytina bude ponechána současná plechová krytina z měděného plechu.

Konstrukční řešení

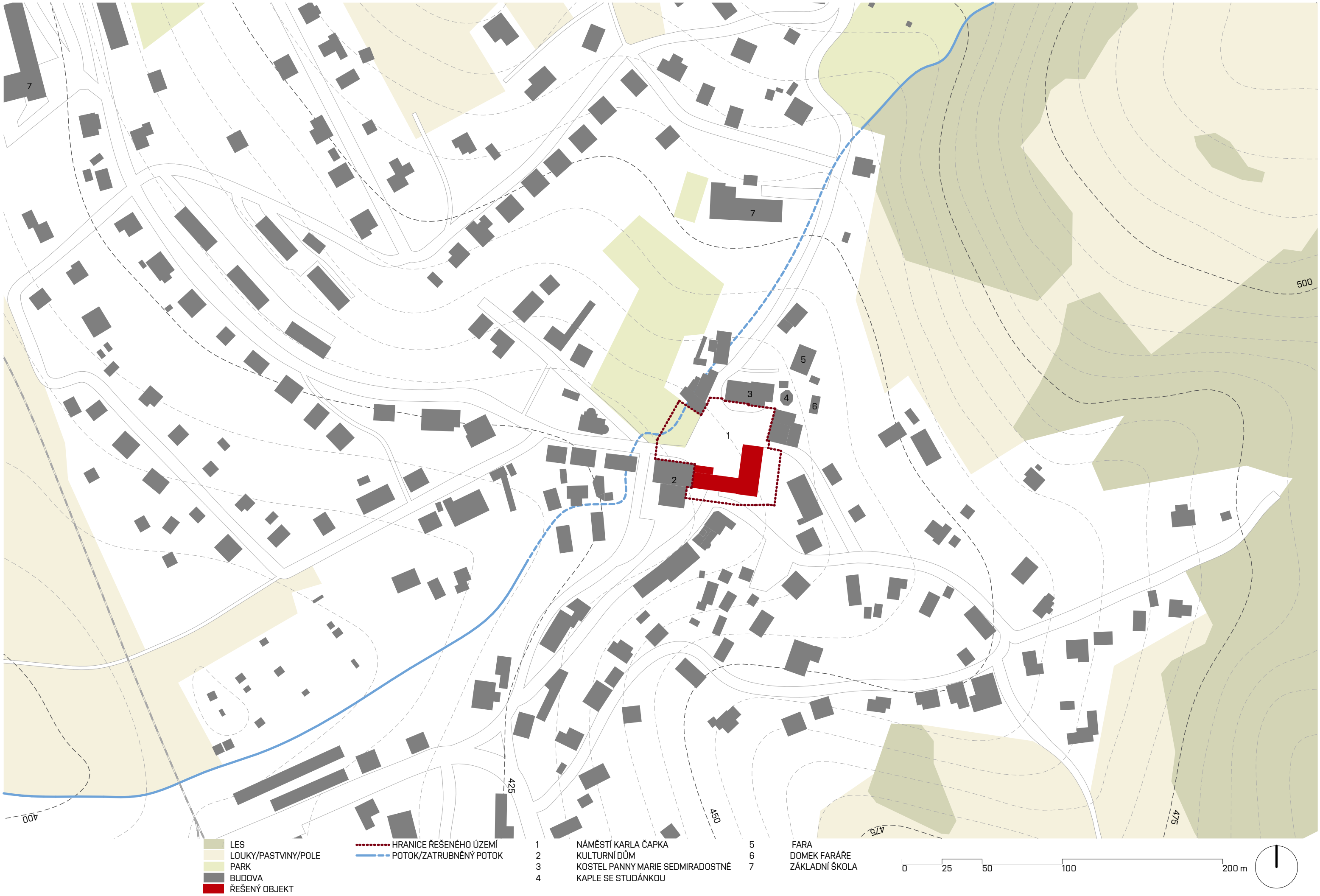
Nosné konstrukce stávajícího objektu budou ponechány a místně odlehčeny kvůli vytvoření kvalitnějšího prostoru. Omítka objektu bude vápennopísková a sřešní krytina bude provedena v mědi.

Nosnou konstrukci přístavby budou tvořit ocelové sloupy a nosníky uložené do kapes ve zdivu. Základy bude železobetonové pásy kvůli poddolovanému území. Stropní konstrukce bude z prolamovaného plechu zpřaženého s armovaným betonem. Střecha bude plochá.

Základní výměry a předběžné náklady

Zastavěná plocha	730,83 m ²
Obestavěný prostor	3565,83 m ³
Užitková plocha	
1.NP	393,93 m ²
2.NP	398,15 m ²
3.NP	457,99 m ²
Podkroví	235,67 m ²
Celkem	534,16 m ²

Předběžné náklady: 19 000 000 Kč.

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

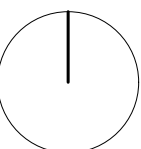
řeš. objekt - střecha - plech - měď
řeš. objekt - střecha - plech - ocel (plastová úpr.)
střecha - plech - pozink (červený nátěr)
střecha - plech - pozink (světlý nátěr)
střecha - asfaltové pásy
střecha - keramické tašky

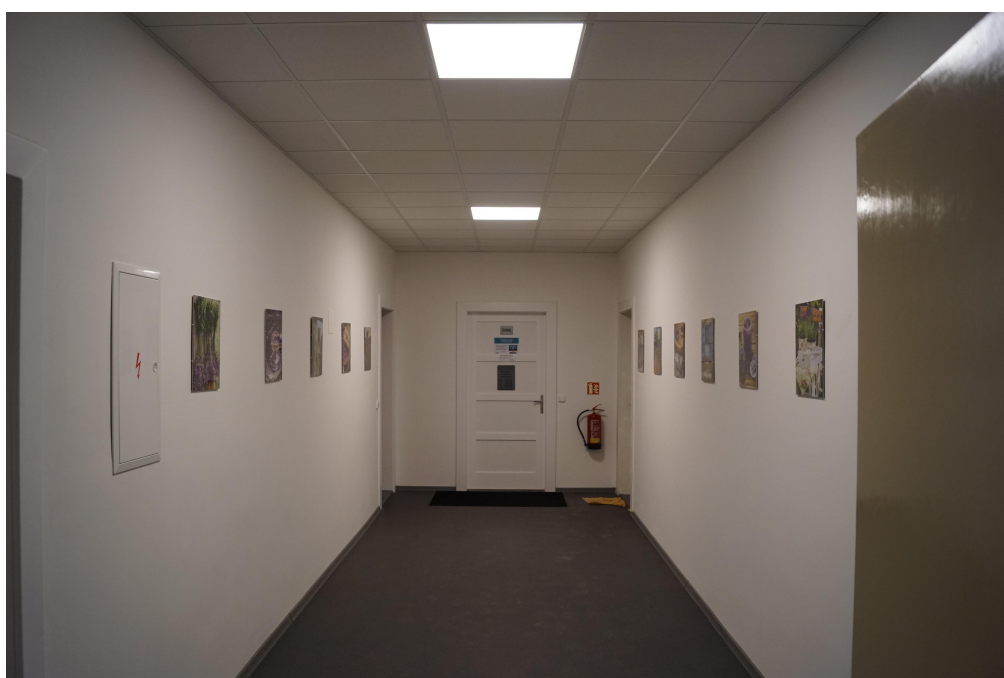
komunikace - asfalt
komunikace - zámková dlažba
komunikace - žulové kostky 4/6
komunikace - žulové kostky 8/11
komunikace - žulové kostky 8/11
komunikace - pískovcová dlažba

strom - jehličnatý
strom - listnatý
keř

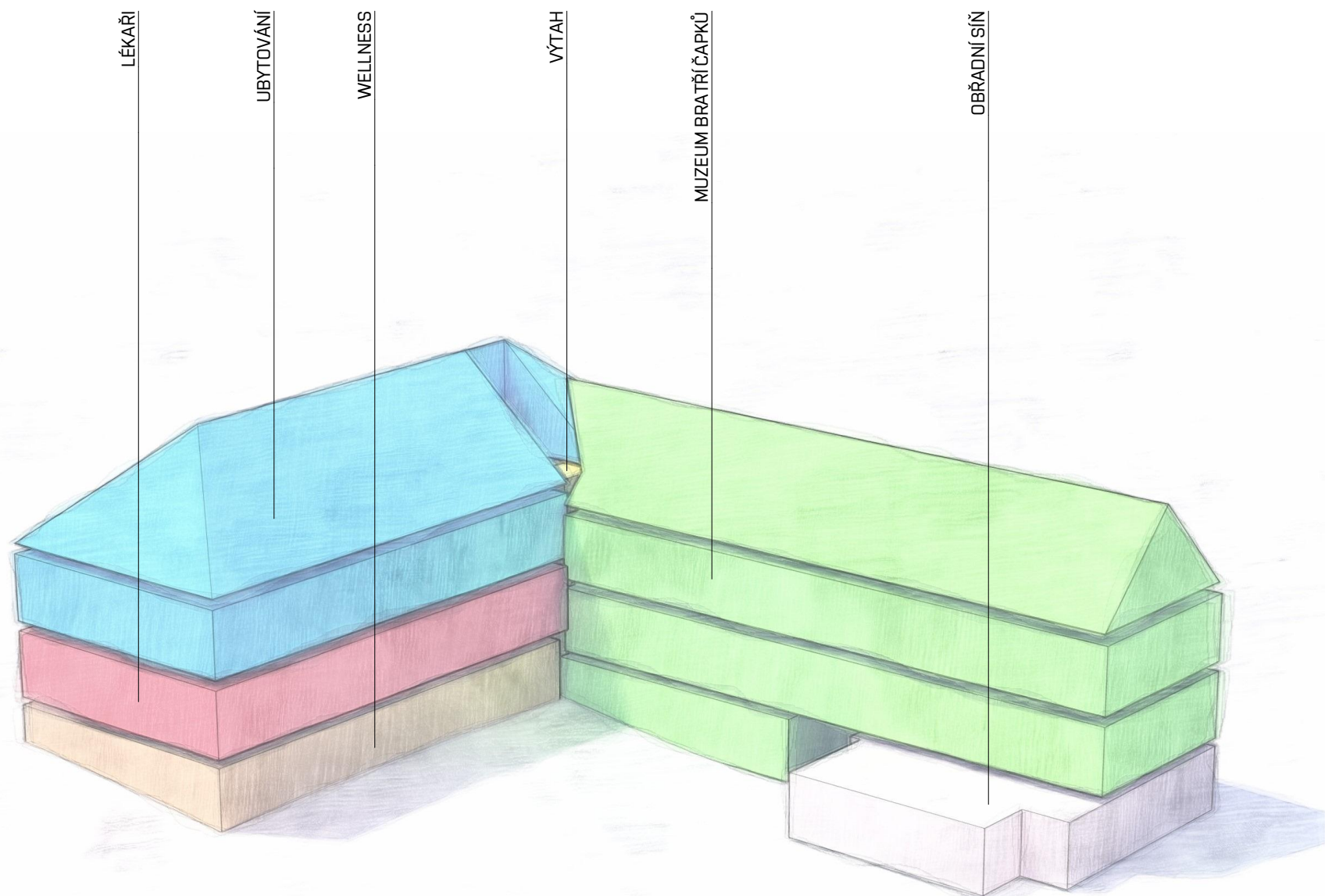
vstup do objektu
průjezd
① místo pro odpad
parkovací stání, park. st. imobilní
..... hranice řešeného území

0 2 4 10 20 m

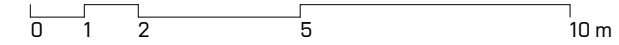
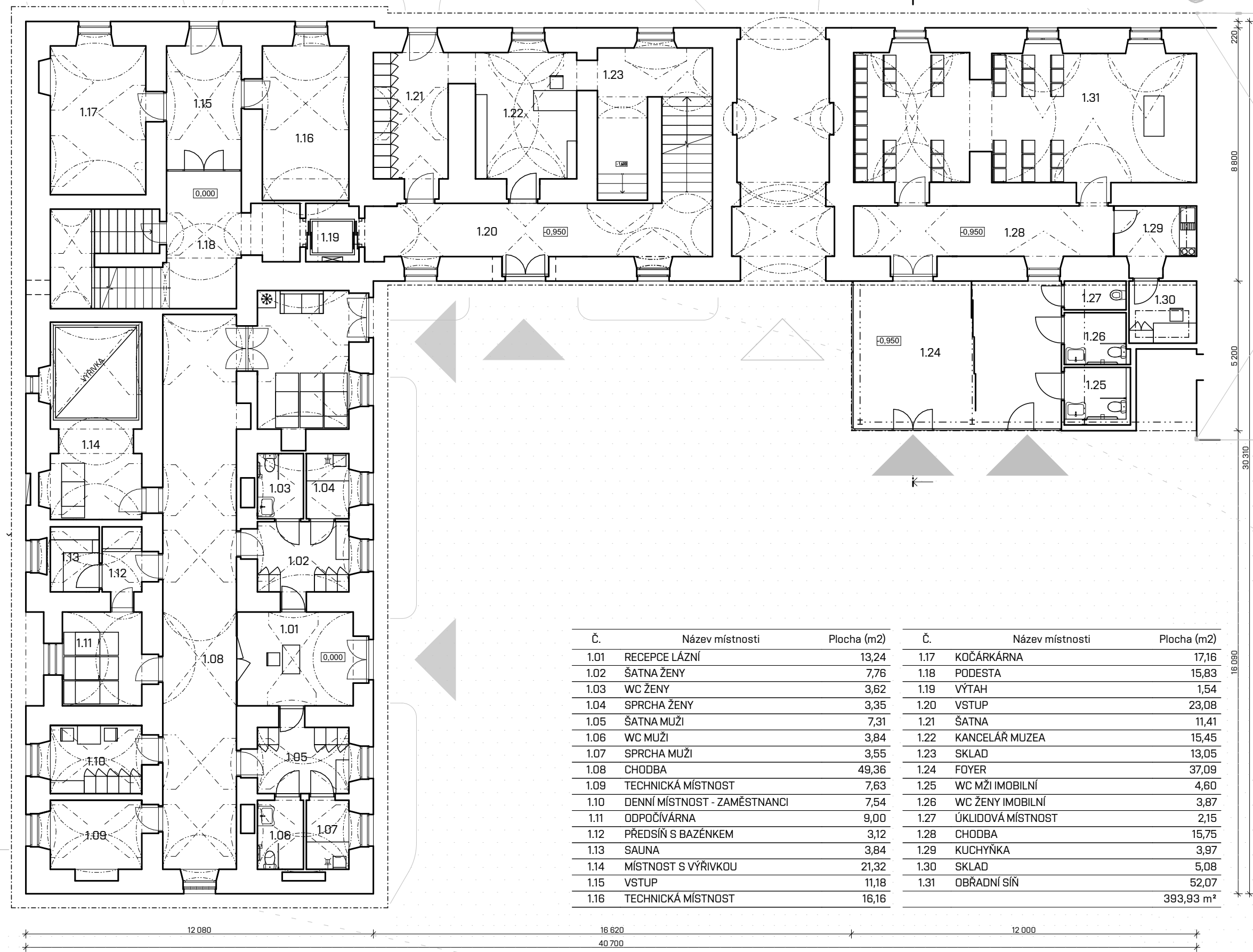
- 1 - Jižní fasáda
- 2 - Východní fasáda, z obrázku jsou patrné nevhodné přístavby (z prava: skleněný výtah, zadní vstup pro obyvatele domu, sociální zařízení pro obyvatele domu, sklad stavebního materiálu) a opěrná zeď, která vyžaduje sanaci, dále je vidět i výškový rozdíl mezi parkovištěm a úrovní východní příjezdové cesty na náměstí
- 3 - severní a západní fasáda domu, jde vidět nesourodý a nereprezentativní (asfalt) povrch náměstí
- 4 -interier lázní - 1.NP z obrázku je patrné nepůvodní a neestetické dělení prostorů, při kterém jsou nesmyslně děleny klenby a lunety
- 5 - interier lázní - 1.NP, teracová podlaha, vlhké omítky jsou dočasně odstraněny, křížení valených kleneb
- 6 - interier obřadní síně - 1.NP
- 7 - interier muzea bratří Čapků - 2.NP
- 8 - interier ordinací - 2.NP, nedostatek denního světla

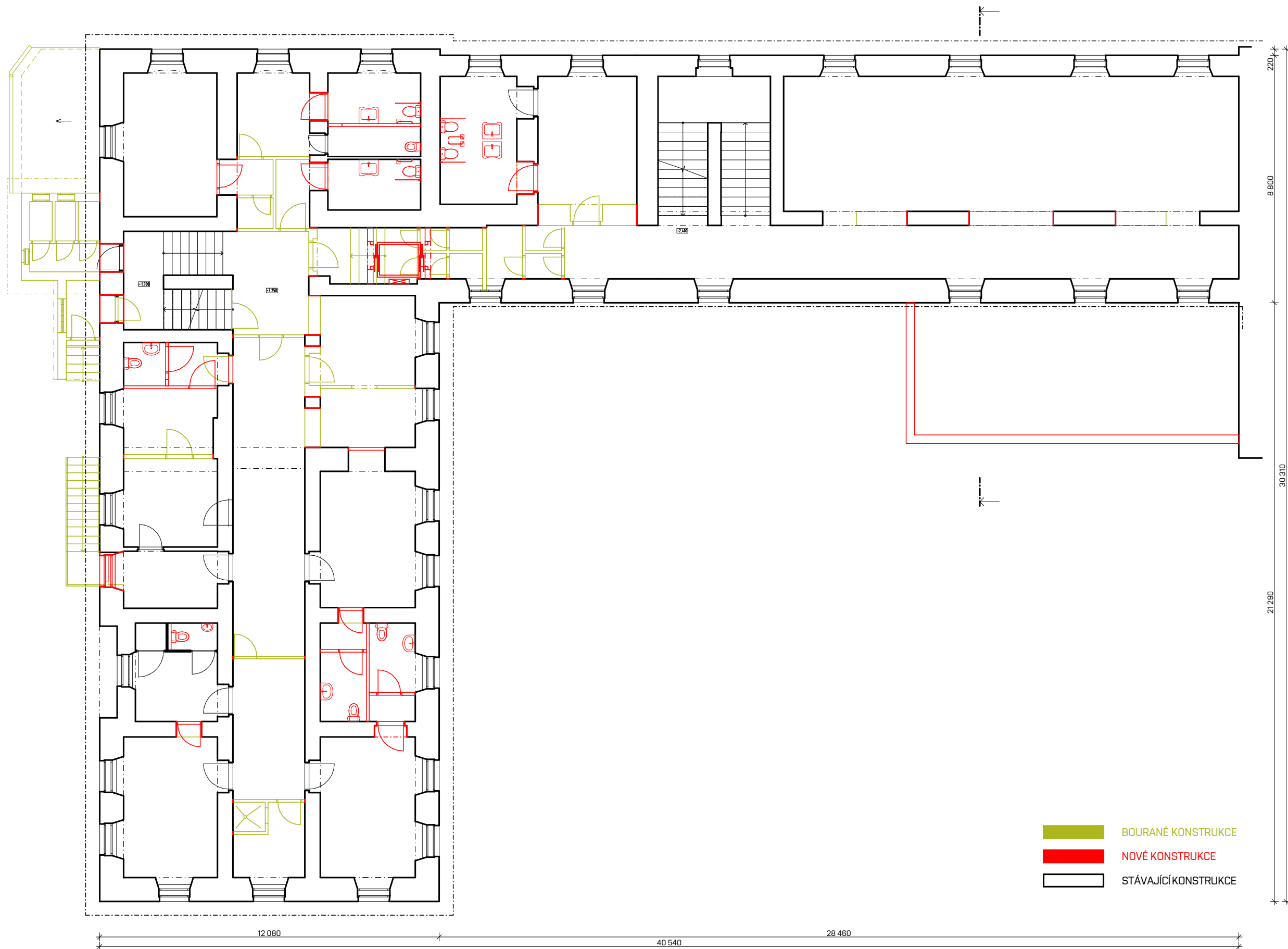

KONCEPCE OBNOVY

- "ODLEHČENÍ" OD NEPOTŘEBNÝCH KONSTRUKCÍ
- ZHODNOCENÍ PROSTOR
- PŘÍSTAVBA CHYBĚJÍCÍHO ZÁZEMÍ
- ZAJIŠTĚNÍ BEZBARIEROVÉHO PŘÍSTUPU
- OBNOVENÍ PŮVODNÍ FUNKCE
- SANACE PORUCH ZDIVA

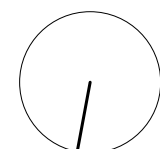

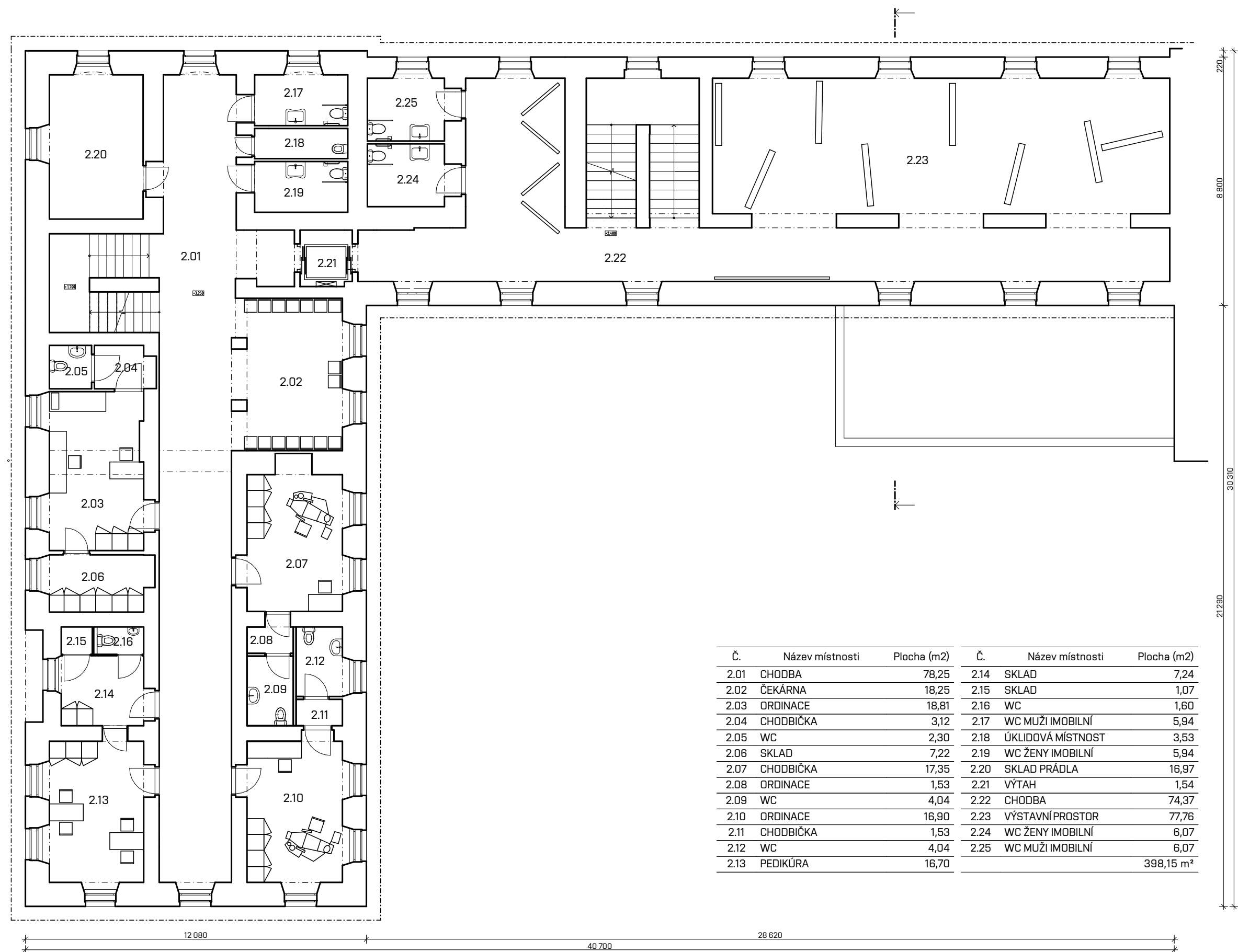
- BOURANÉ KONSTRUKCE
- NOVÉ KONSTRUKCE
- STÁVAJÍCÍ KONSTRUKCE

0 1 2 5 10 m

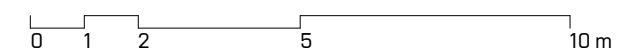

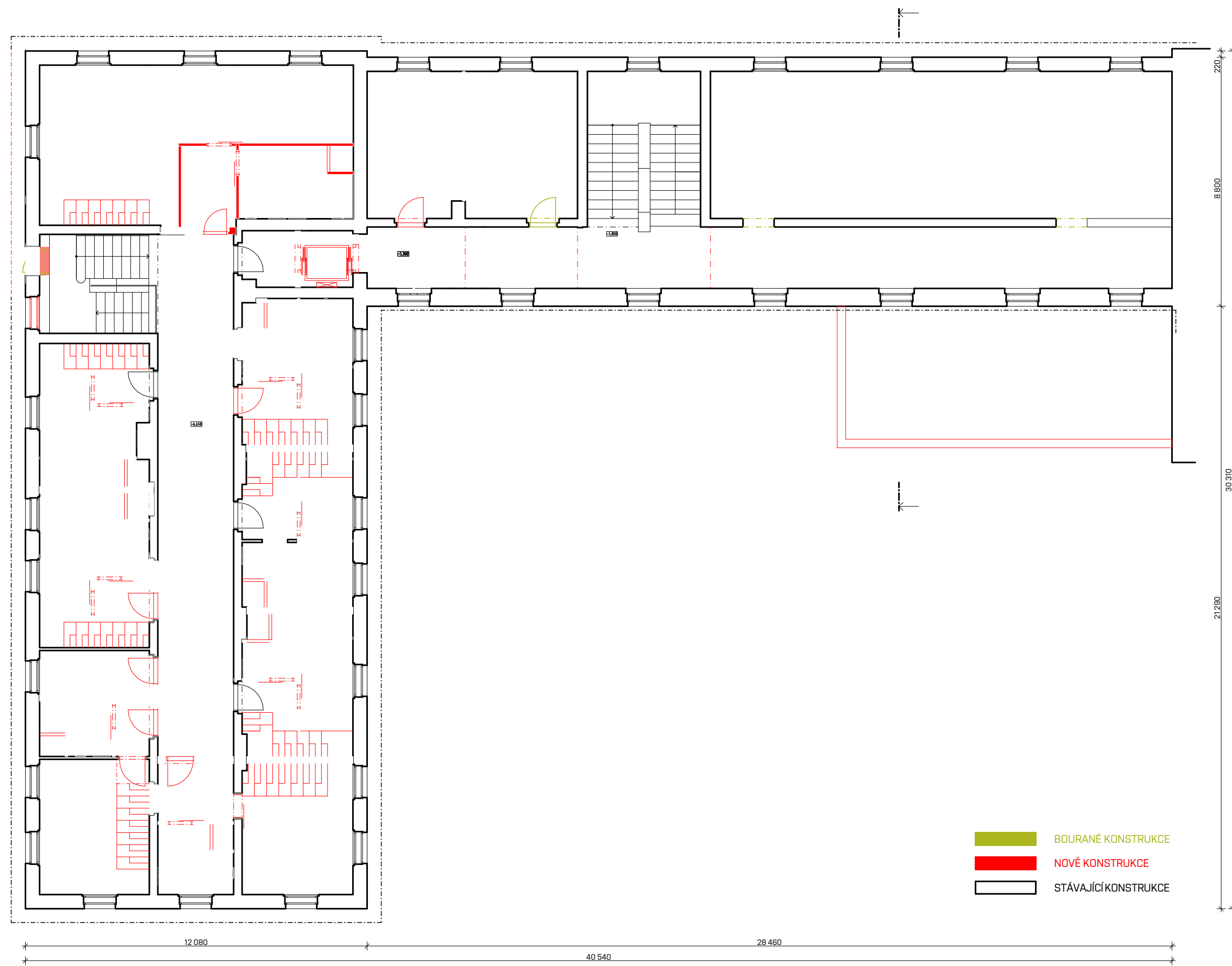
PŮDORYS 2.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY

08

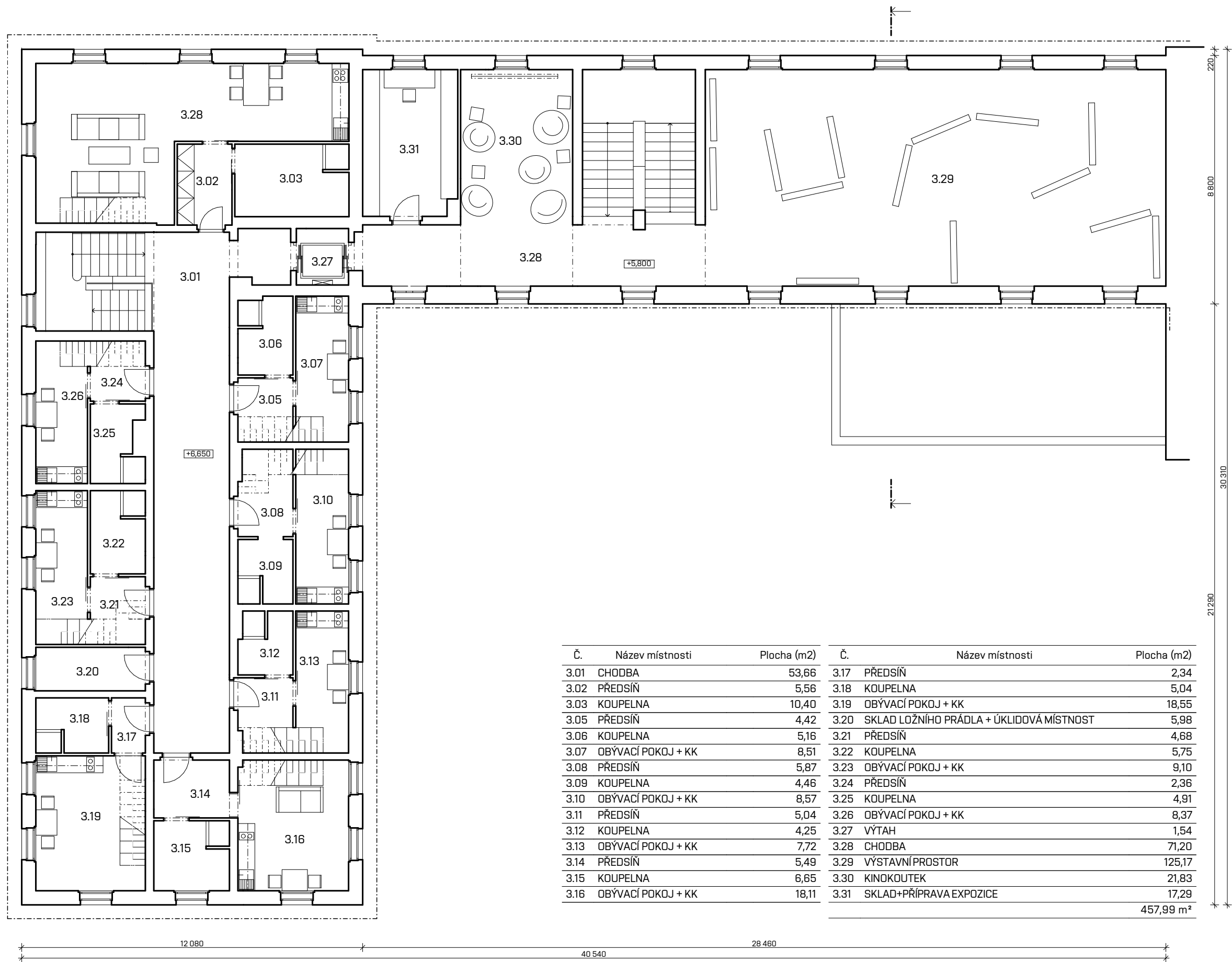

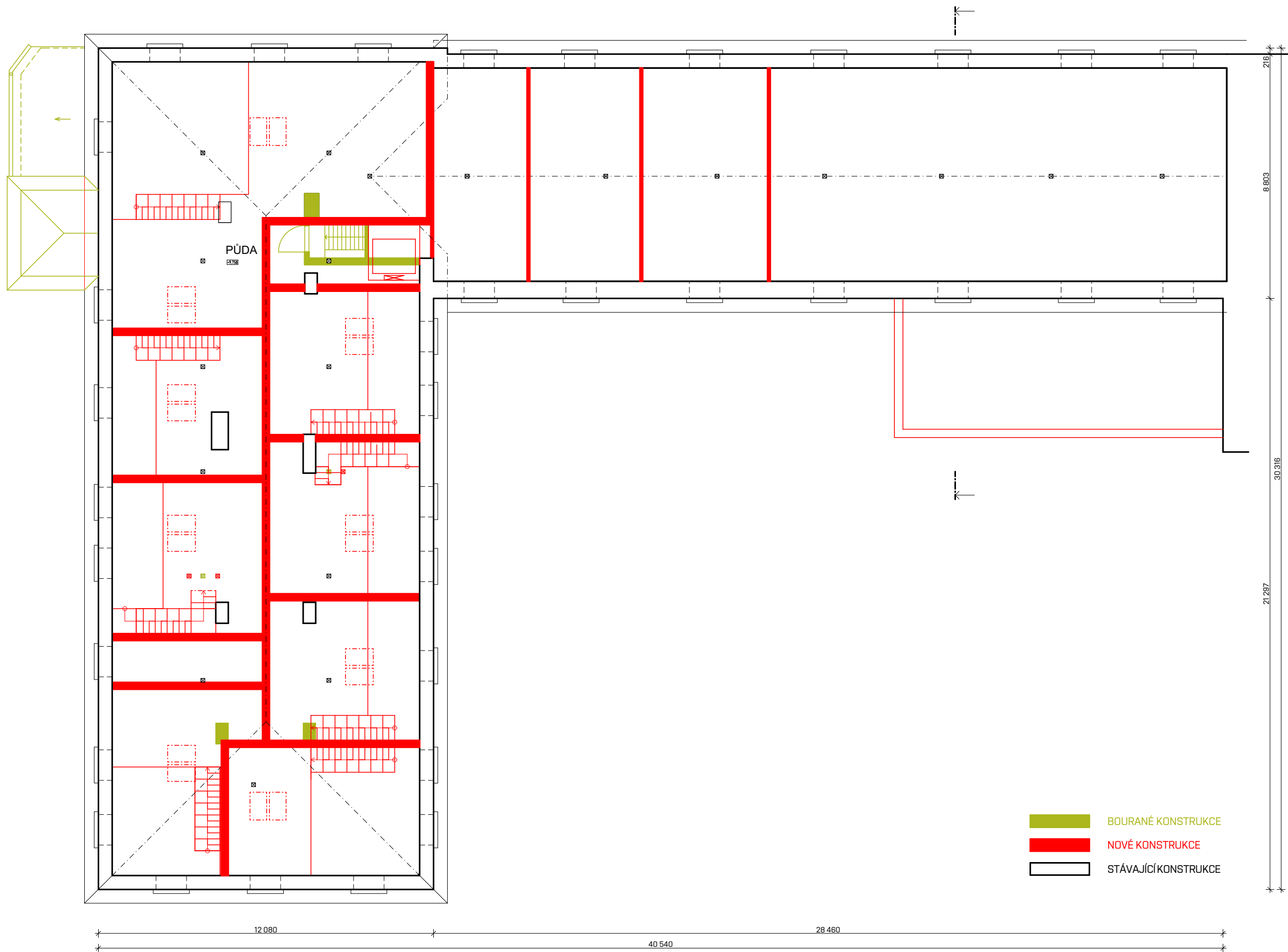
Č.	Název místnosti	Plocha (m2)	Č.	Název místnosti	Plocha (m2)
2.01	CHODBA	78,25	2.14	SKLAD	7,24
2.02	ČEKÁRNA	18,25	2.15	SKLAD	1,07
2.03	ORDINACE	18,81	2.16	WC	1,60
2.04	CHODBIČKA	3,12	2.17	WC MUŽI IMOBILNÍ	5,94
2.05	WC	2,30	2.18	ÚKLIDOVÁ MÍSTNOST	3,53
2.06	SKLAD	7,22	2.19	WC ŽENY IMOBILNÍ	5,94
2.07	CHODBIČKA	17,35	2.20	SKLAD PRÁDLA	16,97
2.08	ORDINACE	1,53	2.21	VÝTAH	1,54
2.09	WC	4,04	2.22	CHODBA	74,37
2.10	ORDINACE	16,90	2.23	VÝSTAVNÍ PROSTOR	77,76
2.11	CHODBIČKA	1,53	2.24	WC ŽENY IMOBILNÍ	6,07
2.12	WC	4,04	2.25	WC MUŽI IMOBILNÍ	6,07
2.13	PEDIKÚRA	16,70			398,15 m²

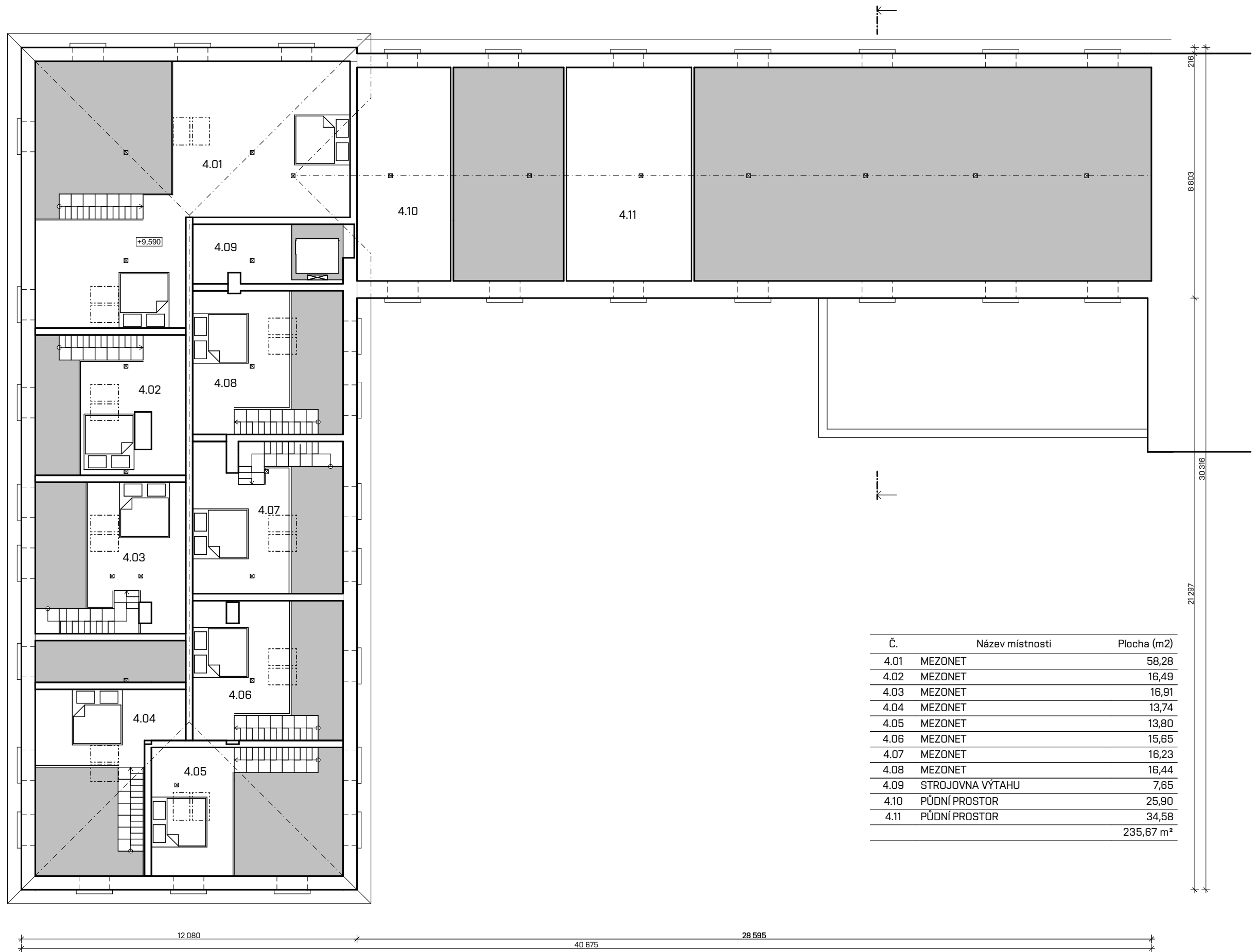

PŮDORYS 3.NP - STAVEBNÍ ZMĚNY

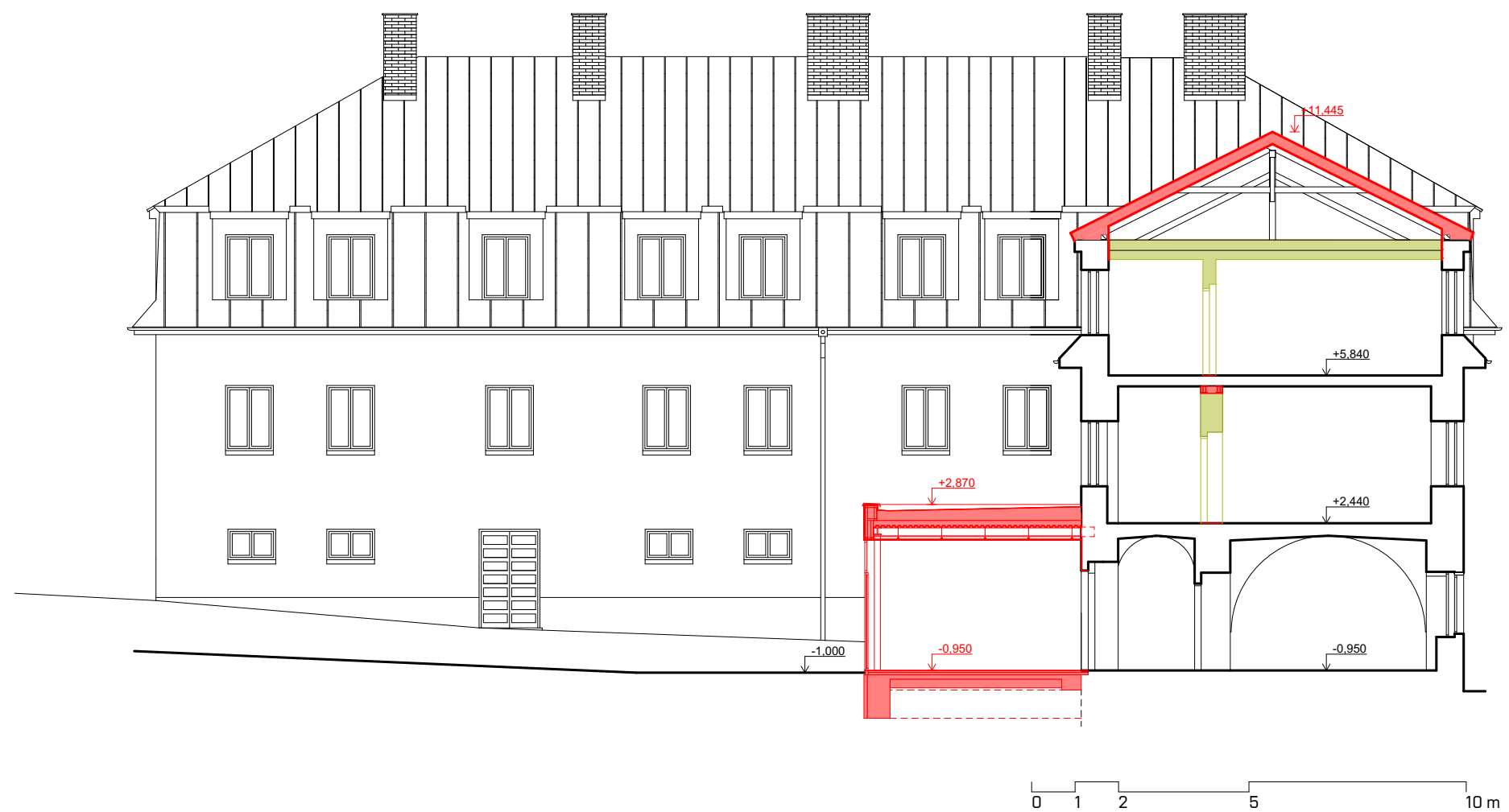

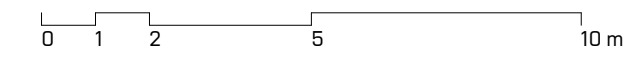
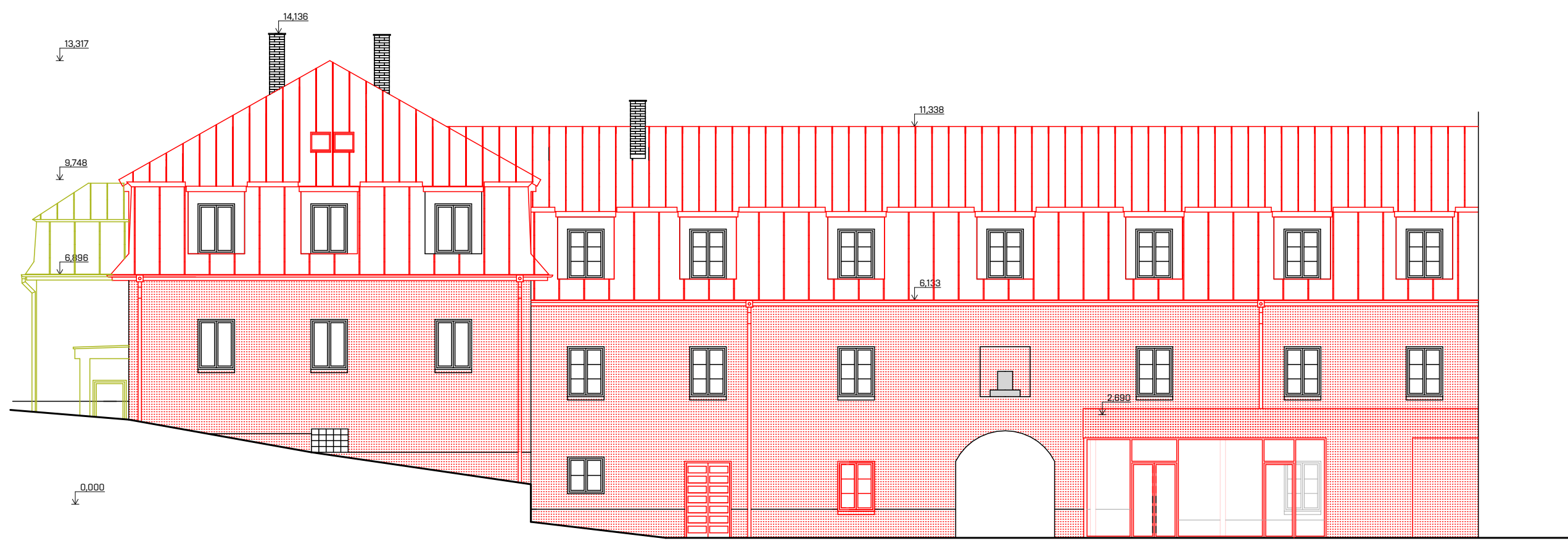

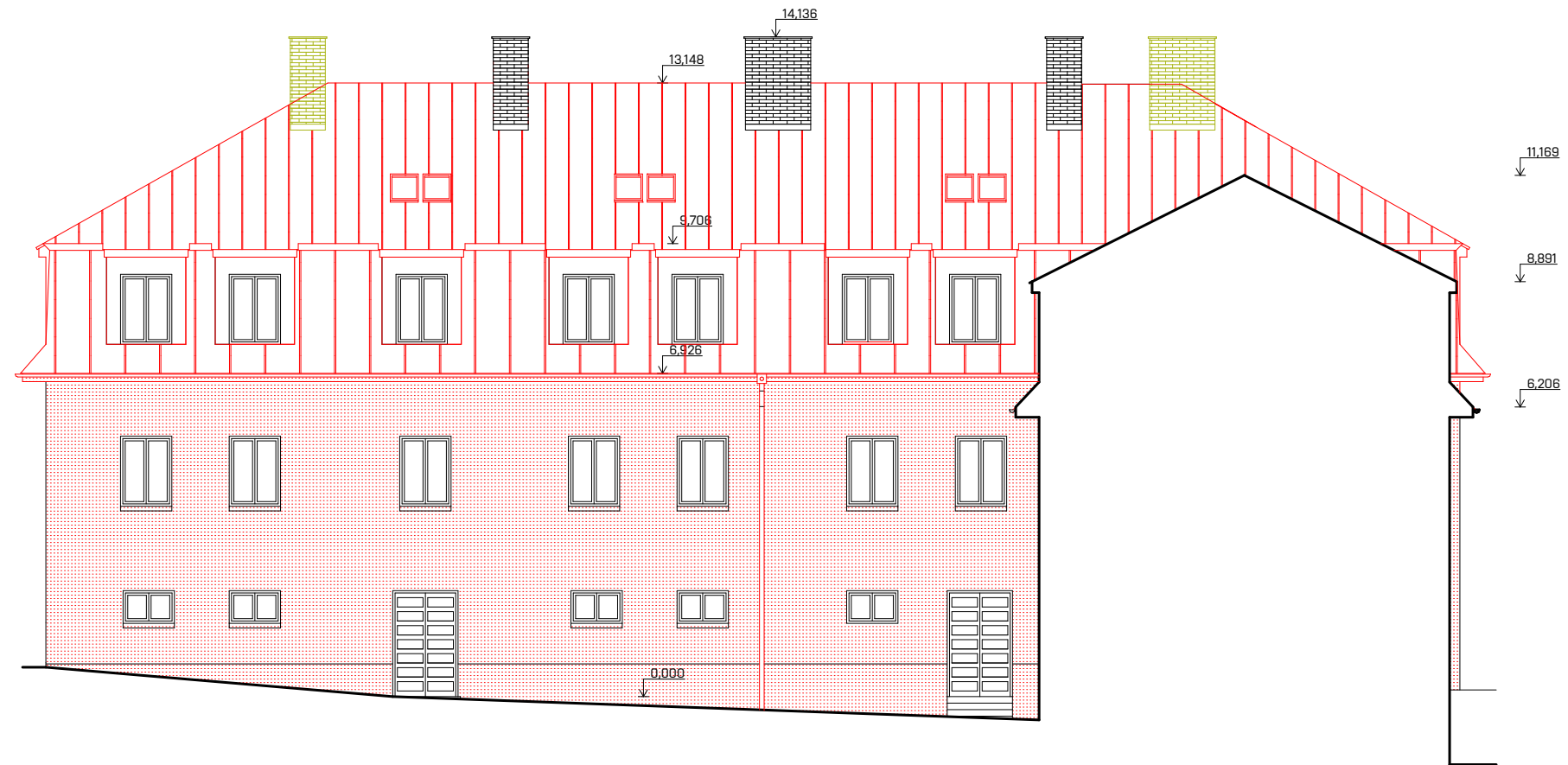
0 1 2 5 10 m

PŮDORYS 4.NP

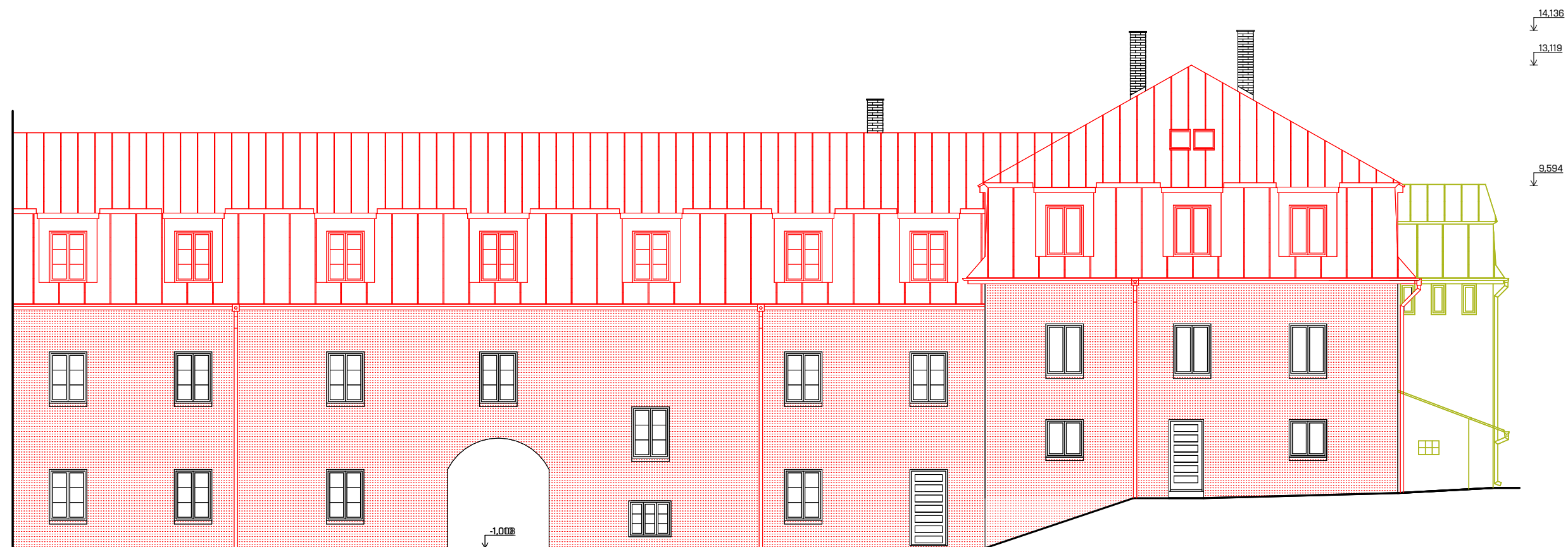

0 1 2 5 10 m

POHLED ZÁPADNÍ

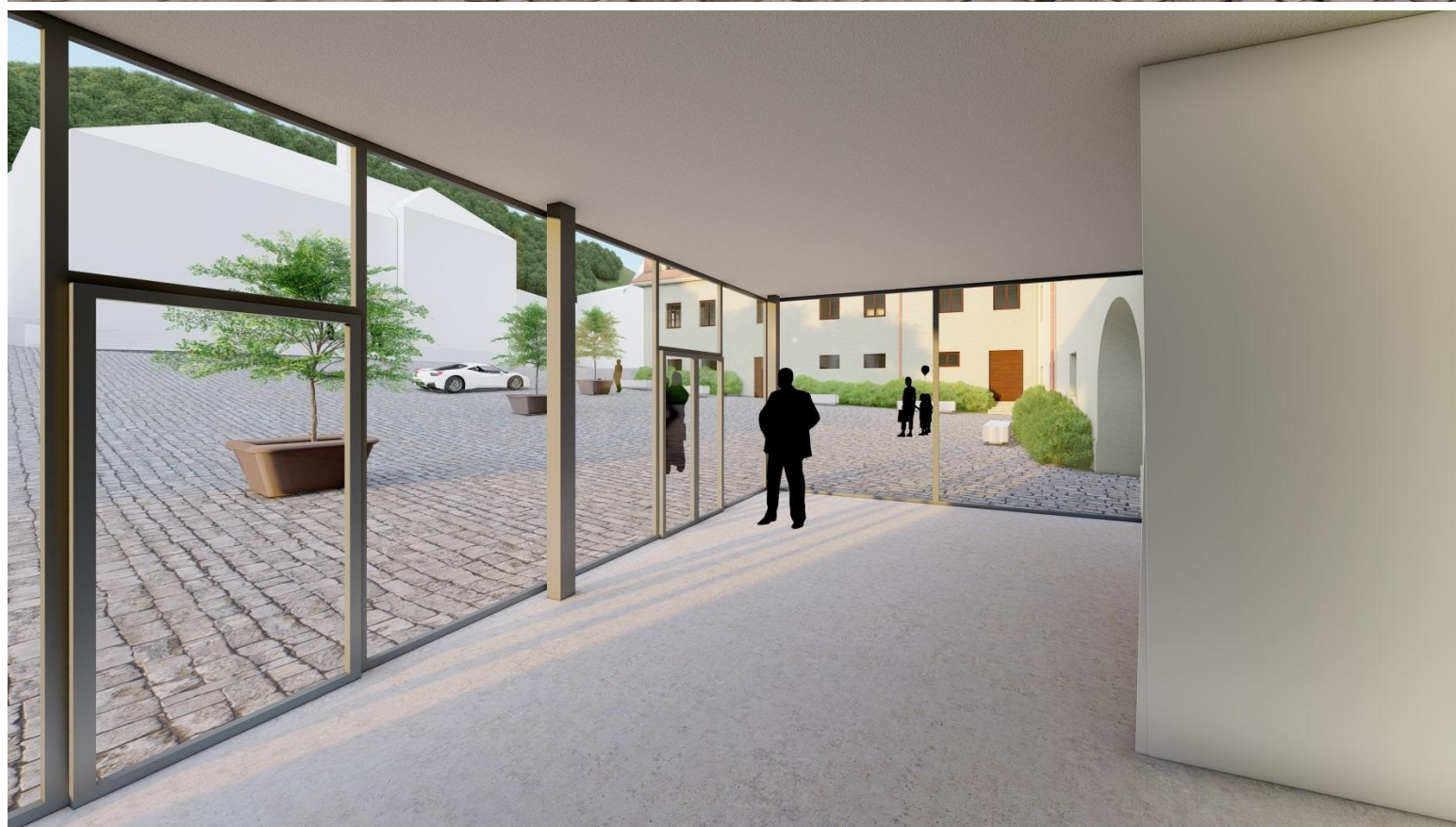
0 1 2 5 10 m

POHLED JIŽNÍ

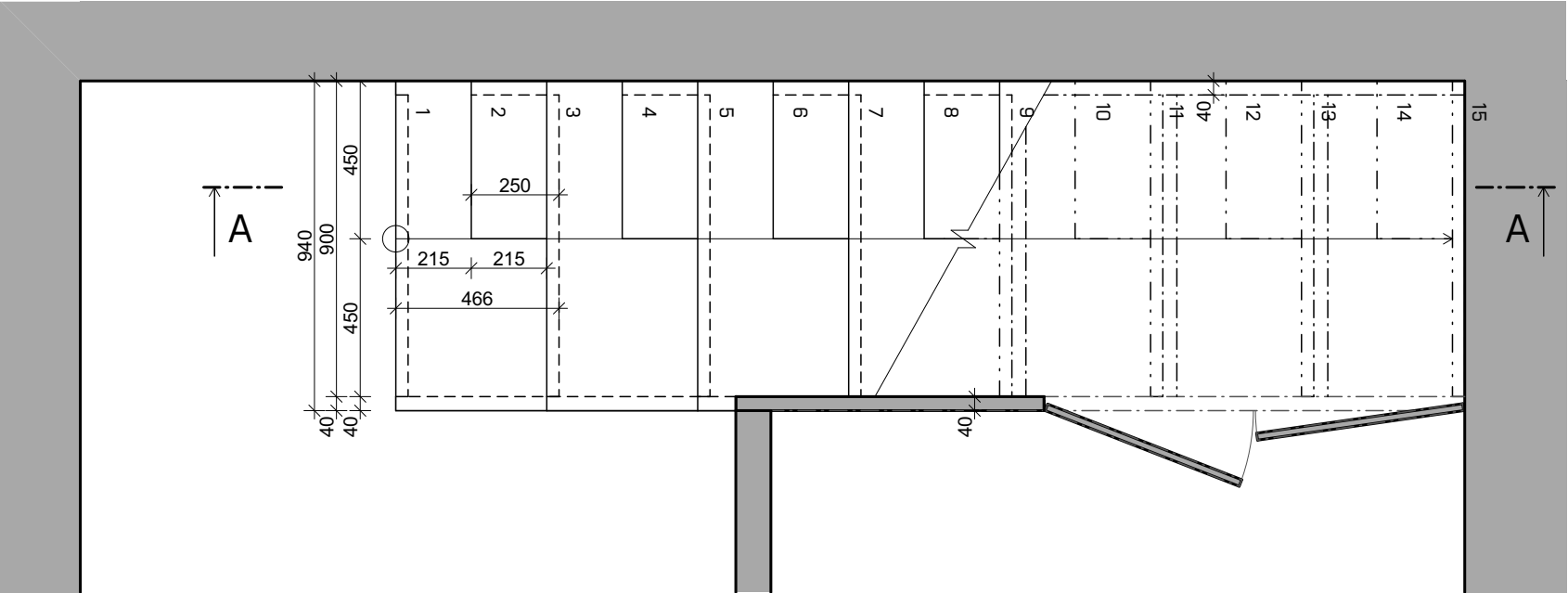
0 1 2 5 10 m

POHLED VÝCHODNÍ

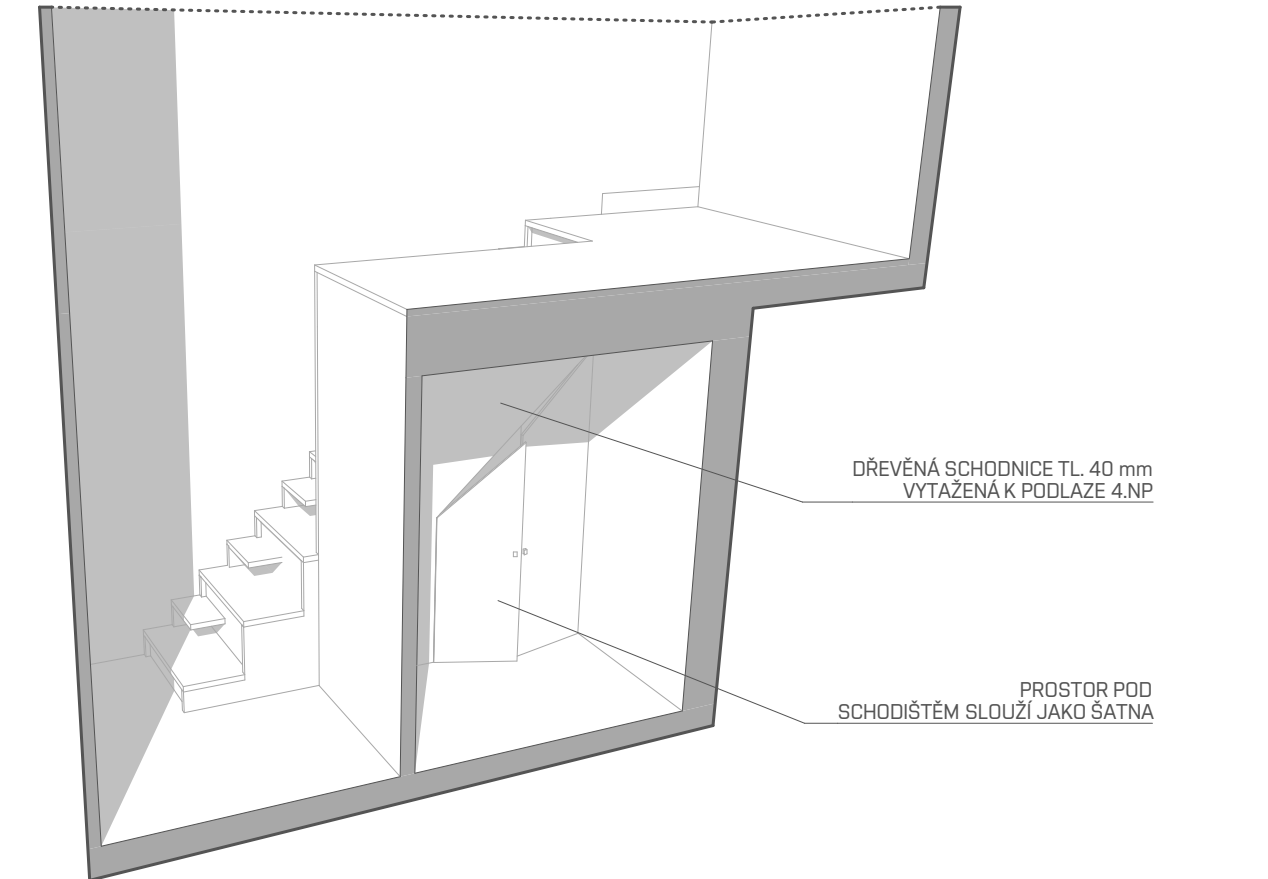
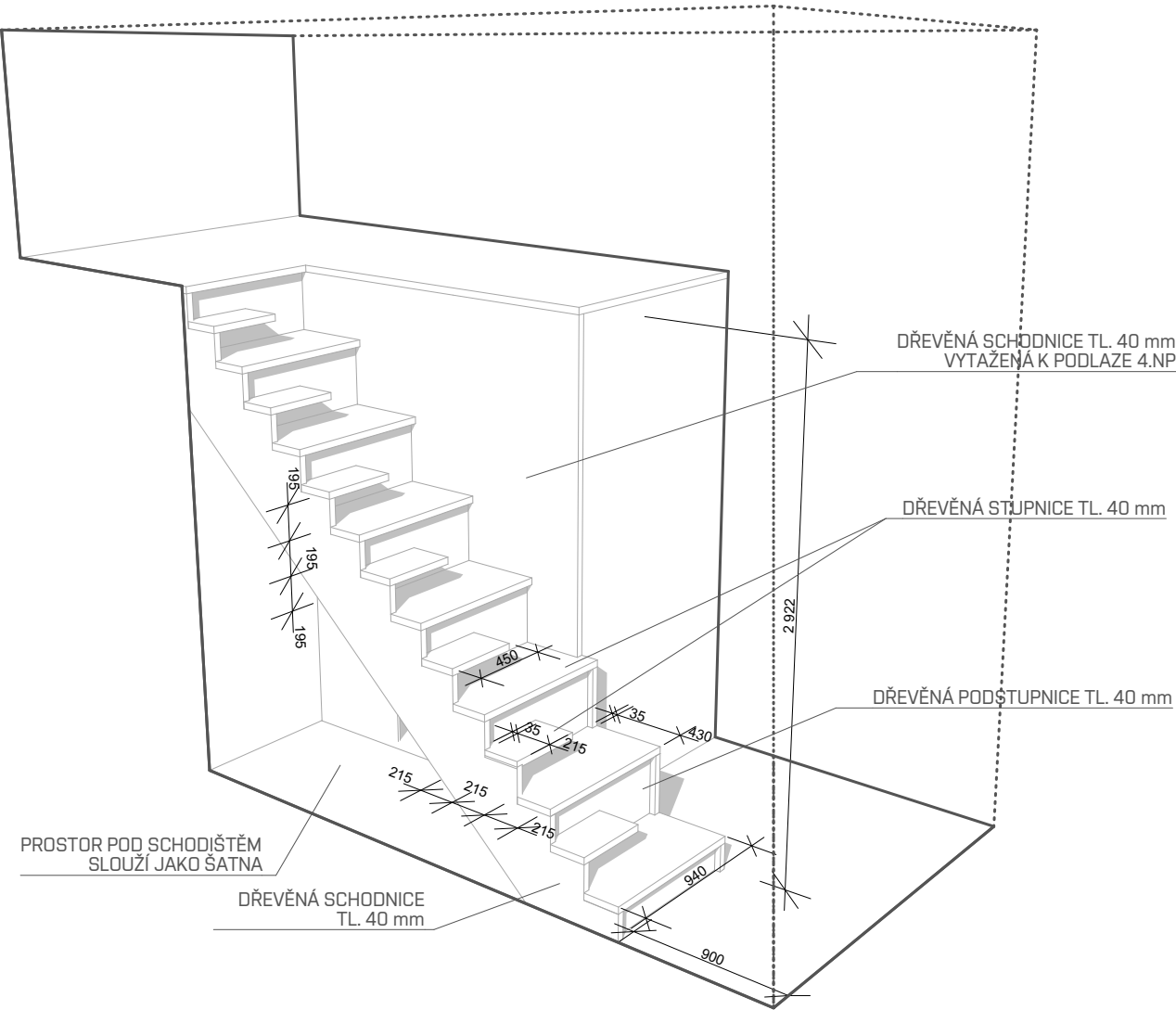
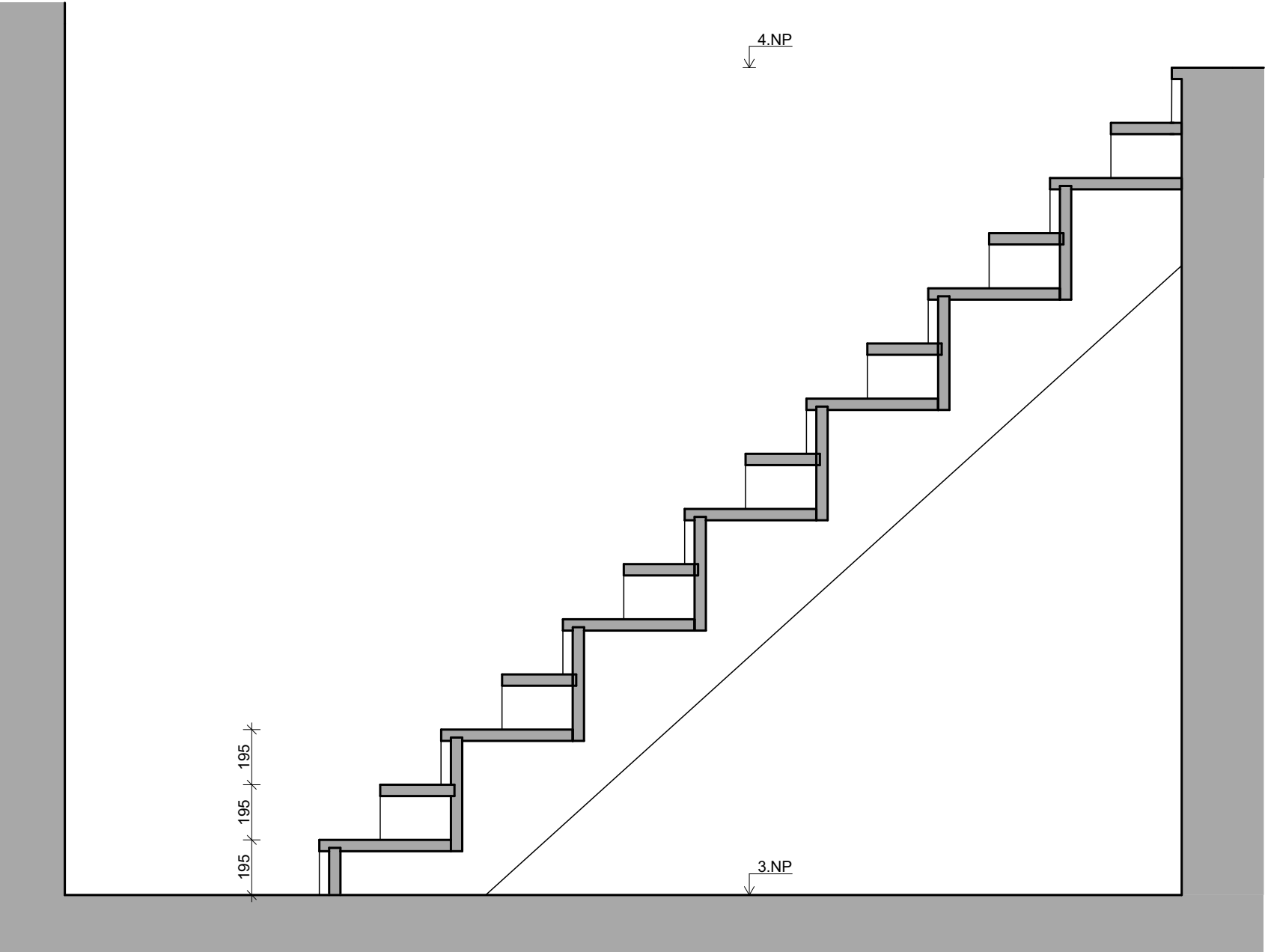

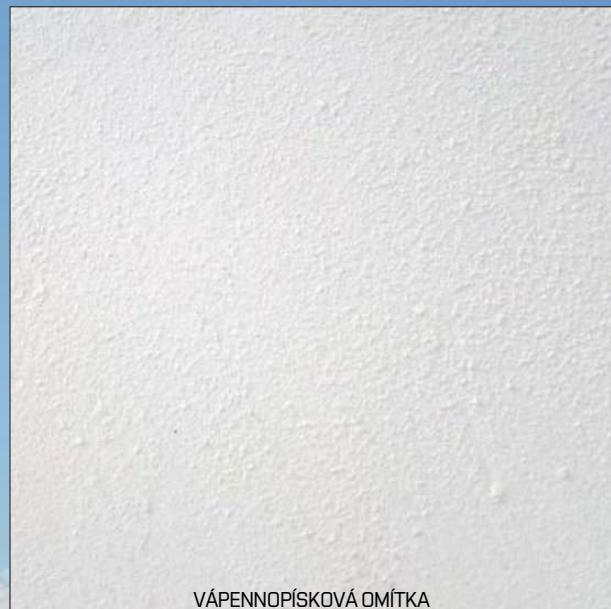

PŮDORYS, M 1:20

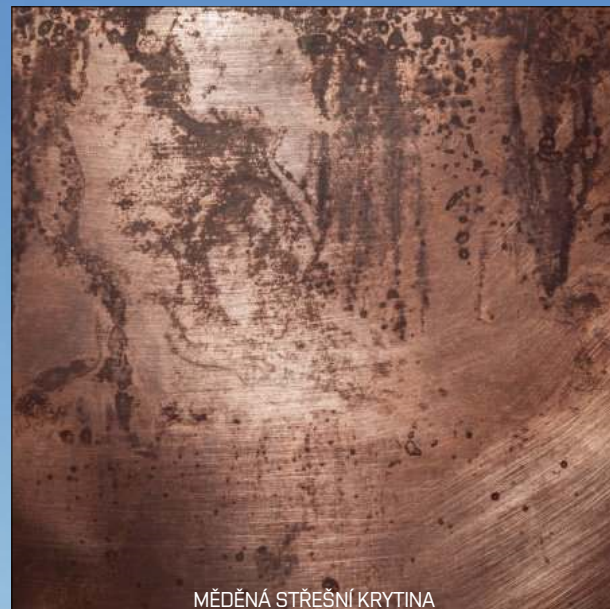

ŘEZ A - A, M 1:20

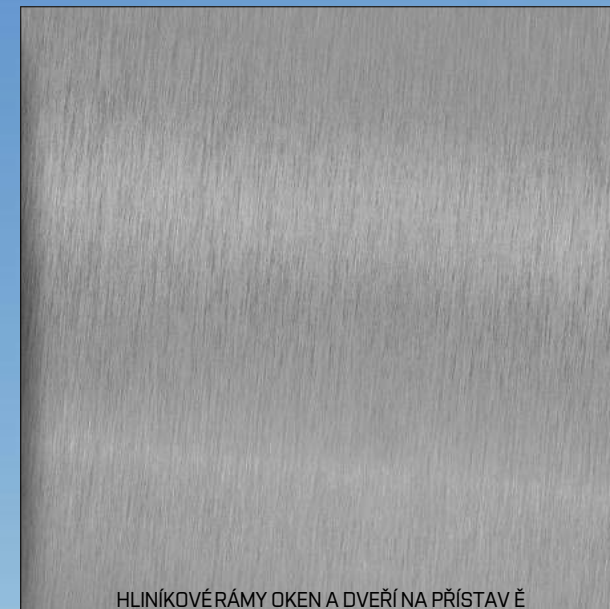
VÁPENNOPÍSKOVÁ OMÍTKA

MĚDĚNÁ STŘEŠNÍ KRYTINA

DŘEVĚNÉ RÁMY OKEN A DVEŘÍ NA PŮVODNÍ UDOVĚ

HLINÍKOVÉ RÁMY OKEN A DVEŘÍ NA PŘÍSTAVĚ

